

læse noget videre i Udvalgets Betænkning, thi der er anført en Grund, som jeg idetmindste for mit Vedkommende lægger en heel Deel Vægt paa. Vi have nemlig paa den ene Side vel troet at maatte, ved at bedømme Forslaget, holde os til Forholdene, saaledes, som de nu ere; hvorledes Forholdene ville gestalte sig i Fremtiden, hvad Magt og Indflydelse Communerne ville faae i Henseende til at være selvstændige, derom er der ikke Tale for Diebliffet; her er kun Spørgsmaal om at indrette Communebestyrelserne saaledes, at de kunne udføre det Hverv, der er givet dem, og det er jeg overbevist om, at man roligt kan overlade dem efter det Forslag, som her foreligger. Men Udvalget har tilføiet, hvad den ærede Landstingsmand ikke har fremhævet, at det troede dette saameget mere, fordi der ingen Diæter gives, hverken i Sogneforstanderskaberne eller Amtsrådene; det er efter min Formening en Sikkring, som ikke er ubetydelig. Jeg veed, at maaskee enkelte Medlemmer ville troe, at det at være Medlem af et Sogneforstanderskab er af liden Betydning; men det er ingenslunde Tilfældet. For det Første skal der holdes 6 Møder aarlig; men det hænder ikke sjældent, at Sogneforstanderskaber, som virke Noget, idetmindste maae fordobbele Mødernes Antal. Jeg troer derfor, at det er klart og sandt, hvad Udvalget har tilladt sig at sige, at det dog i Reglen aldrig vil blive andre end de mere Velstaaende, som ville finde Interesse i at varetage det Kald at være Sogneforstander, saalænge der ingen Diæter gives. — Endnu maatte det blot være mig tilladt med Hensyn til det Vædringsforslag, som den samme ærede Landstingsmand har stillet til § 5, at udtale mig derhen, at, efter den Udvikling af dette Forslag, der blev givet af Forslagsstilleren, skulde jeg for mit Vedkommende være meget tilbøielig til at tilraade det ærede Thing at gaae ind paa dette Forslag. Saaledes, som det er skrevet, er det vistnok, og det har ogsaa den ærede Forslagsstiller selv indrømmet, ikke aldeles heldigt affattet; men, som Tanken der er, forekommer det mig, at Meget taler derfor, naar der nemlig blev foresataget en Forandring i de Ord: „Gier eller Bestidder af en Hovedgaard.“ At der

indrømmes de Giere, som ikke have fast Bopæl i Kommunen, at deres Eiendomsbestyrere, naar de iøvrigt ere i Besiddelse af Valgret og Valgbarhed, faae Ret til at kunne blive valgte, selv om de ikke føre egen Huusstand, troer jeg vilde være overmaade hensigtsmæssigt. Det vil i mange Livsforhold ikke alene for de meget store Lodsseiere, for hvem det er umuligt altid at være paa deres Eiendomme, men selv for dem, der have mindre Eiendomme, og hvis øvrige Livsbekæftigelse medfører, at de leve andetsteds, kunne være til stor Fordeel, at deres Forvalter ikke udelukkes, fordi han spiser ved Huusbondens Bord, fra at blive valgt, og, har man Tillid og Agtelse for ham, seer jeg ikke, hvorfor man skulde bortskære ham denne Ret. Jeg troer vel ikke, at det vil have nogen særdeles Betydning; thi med Hensyn til hvad der tidligere har været anført angaaende Retten til saaledes at kunne faae en Fuldmægtig valgt med Hensyn til offentlige Stiftelser og større Godser i Landet, da stiller det sig i Reglen saaledes, at disse større Eiendomme ere bortforpagtede, og, hvor det er Tilfældet, vil Forpagteren have en særdeles Grad af Interesse i at blive valgt; men, hvor det ikke er Tilfældet, hvor Gieren selv driver sin Eiendom, men derimod holder en Forvalter eller Bestyrer for Eiendommen, der kan det maaskee ofte være Tilfældet, at denne Mand ikke fører sin egen Huusstand. Hvis man da vil optage en saadan Bestemmelse i Loven som foreslaaet, vil det jo være meget let at omgaae Loven, idet vedkommende Gier kan give Forvalteren Kostpenge, og han vil da let blive valgt, hvis han iøvrigt nyder Tillid, men jeg synes, at en saadan Omgaaen af Loven bør man hellere undgaae, end at gaae ind paa det Princip, som ligger til Grund for Vædringsforslaget.

Jeg skal dermed tillade mig at anbefale de Vædringsforslag, Udvalget i det Hele har stillet, idet jeg endnu engang aflægger den høitærede Indenrigsminister min Tak, fordi han med Velvillie har tiltraadt dem allesammen.

Vardenfleth: De Grunde, som have foranlediget mig til i Forbindelse med et andet æret Landstingsmedlem (Friis) at stille de Vædringsforslag, som nu ere under Forhand-